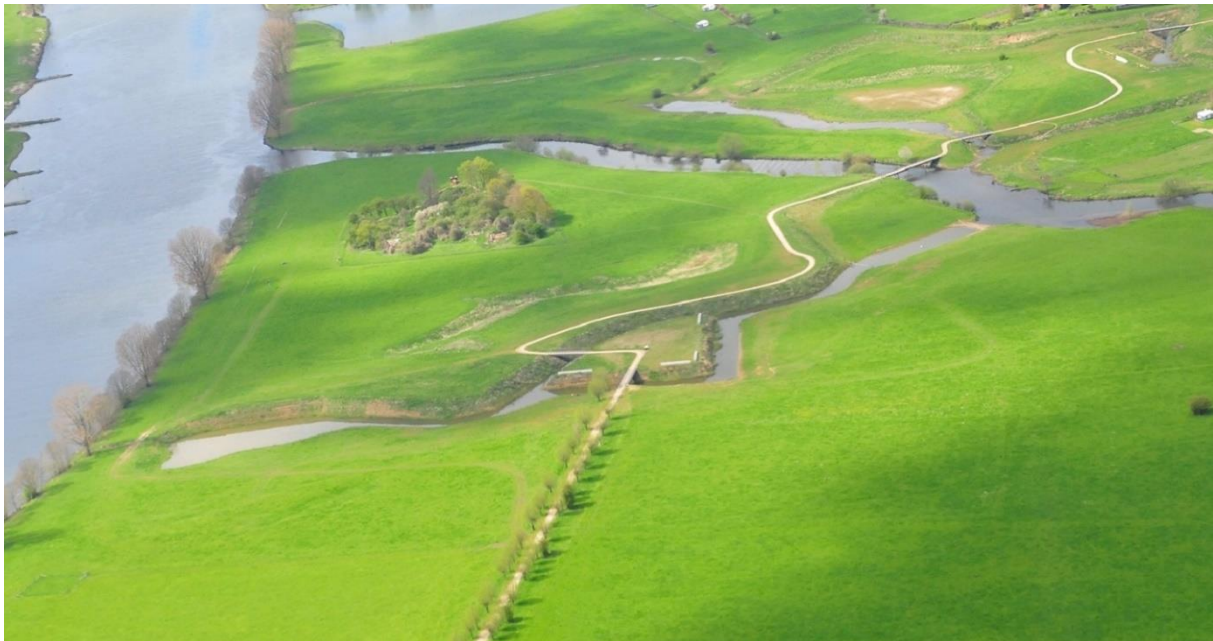

Historie uit de Top van Limburg (Afl. 5)

Het Genneper Huys en Norbertus van Gennepe

In een bocht van de Maas ligt de ruïne van het Genneper Huys. Eens een machtige burcht die de scheepvaart over de Maas controleerde. Op de oostelijke Maasoever beheerste de burcht het gebied tussen de Maas en het uitgestrekte Reichswald. Door haar strategische ligging in de oksel van Maas en Niers was de vesting moeilijk te nemen en vaak het toneel van zware gevechten. Het Genneper Huys was een van de grootste vestingen aan de Maas. De huidige ruïne geeft maar beperkt weer hoe machtig deze vesting eens was. Om de ruïne toch beleefbaar te maken, zijn de vestingwerken voor een groot deel hersteld. Kroonwerken, grachten en de Niers zijn via diverse bruggetjes te passeren en op de ruïne staat nu een uitkijktoren. Al in de Romeinse tijd stond op deze strategische plek een uitkijktoren. In latere eeuwen was zo'n toren een onmisbaar onderdeel van de vestingwerken van de burcht. Beroemde personen, zoals prins Frederik Hendrik en de hier geboren St. Norbertus, hebben hier gestaan om te genieten van het fraaie uitzicht op de Maas, Niers, Maasheggen, Reichswald en de St. Jansberg.

Ruïne Genneper Huys met verdedigingswerken. Foto: © stg. Monarch

Vooraf tijdens de 80-jarige oorlog werd er vele malen om het Genneper Huys slag geleverd tussen de Spaanse en Staatse troepen. Het bekendst is de belegering door prins Frederik Hendrik in 1641 die met 20.000 man de Spanjaarden tot overgave dwong. De prins was niet alleen een goed strateeg maar had ook veel gevoel voor 'PR'. Talrijke gravures (o.a. Joan Blaeu) en schilderijen (Salomon Ruysdaal) vormen de basis voor de [documentaire over het Genneper Huys](#). [Stg. Filmwerkgroep CMN](#) maakte bovendien opnames tijdens het tweejaarlijkse evenement 'de Slag om Grolle' te

Groenlo. Hierdoor boden 1500 reenactors de mogelijkheid een film te maken over de belegering van het Gennep Huys.

De slag om Grolle vond plaats in 1627 onder aanvoering van prins Frederik Hendrik. Bewapening, uniformen en strategie waren 14 jaar later niet veel anders. Om de belegering in 1641 te 'beleven' is de [Gennep Huys Belegeringsroute](#) ontwikkeld die de z.g. [circumvallatielinie](#) volgt. De [filmtrailer](#) geeft u een impressie van de route. In museum het Petershuis zijn archeologische vondsten, gravures en een maquette te zien van het Gennep Huys. De ruïne is te bezoeken en tevens is hier een [Archeoroute Limburg locatie](#) gelegen waarvan u hier de [preview](#) ziet.

Het Gennep Huys heeft ook een vredesapostel voortgebracht. Hij heet St. Norbertus van Gennep en was een zoon van Heribert, heer van Gennep. St. Norbertus werd geboren omstreeks 1080. Hij stichtte de orde van de Norbertijnen. Een manshoog beeld van hem vindt u niet alleen op de markt te Gennep en Xanten, maar ook op de Karelsbrug in Praag en in de St. Pieter te Rome. Hij is begraven in het Norbertijner klooster Strahov te Praag. Het is duidelijk dat Norbertus van Gennep een bijzonder iemand was. Hij werd abusievelijk Norbertus van Xanten genoemd omdat zijn levensbeschrijving begon toen hij kanunnik van het kapittel van de Sint Victor dom in Xanten was. Het was in die tijd een erebaan voor rijke adellijke zonen. Ten tijde van Norbertus leefden ze een zeer werelds leven. Geleidelijk kwam Norbertus tot het inzicht, dat deze levensstijl niet de bedoeling van Christus kon zijn.

Zijn zoektocht naar de juiste manier van leven voerde hem naar Kloosterrade, het huidige Rolduc bij Kerkrade. Hier was Adelbertus van Antoing een kluizenaarsgemeenschap begonnen. Deze leefde volgens de kloosterregel van kerkvader Augustinus. Ze was o.a. gebaseerd op afwezigheid van privébezit. Nadat hij in Kloosterrade kennis had gemaakt met de regel Van Augustinus zien we dat Norbertus in navolging hiervan al zijn bezittingen aan de armen weggaf. Als z.g. "wanderprediger" trok hij, net als de apostelen, de wijde wereld in. Hij was een charismatisch prediker die barrevoets, in de volkstaal predikend en vrede stichtend rond trok en een groot aantal volgelingen kreeg. Dit veroorzaakte bij veel hogere geestelijken argwaan. De preken van Norbertus zouden immers opgevat kunnen worden als kritiek op hun macht, rijkdom en status. En dat waren ze ook.

In de loop der jaren zou Norbertus naast aartsbisschop van Maagdenburg ook aartskanselier worden. Hij was daardoor voor zowel de keizer als de paus een van de voornaamste raadgevers en diplomaten. Uitgaande van zijn normen en waarden begon Norbertus aan hervormingen in kerk en samenleving. Hij riep veel weerstand op. Ook zijn volgelingen keken kritisch naar hem en verweten hem een levensstijl vol macht en rijkdom. Hij zou zich daardoor als een afvallige gedragen. De laatste acht levensjaren van Norbertus roepen nu nog steeds veel vragen op. Geloofde Norbertus dat hij als machtige aartsbisschop en aartskanselier de kerk van binnenuit kon veranderen? Of is hij zijn oorspronkelijke idealen ontrouw geworden en is hij gaan genieten van het hoofse leven met macht, pracht en praal?

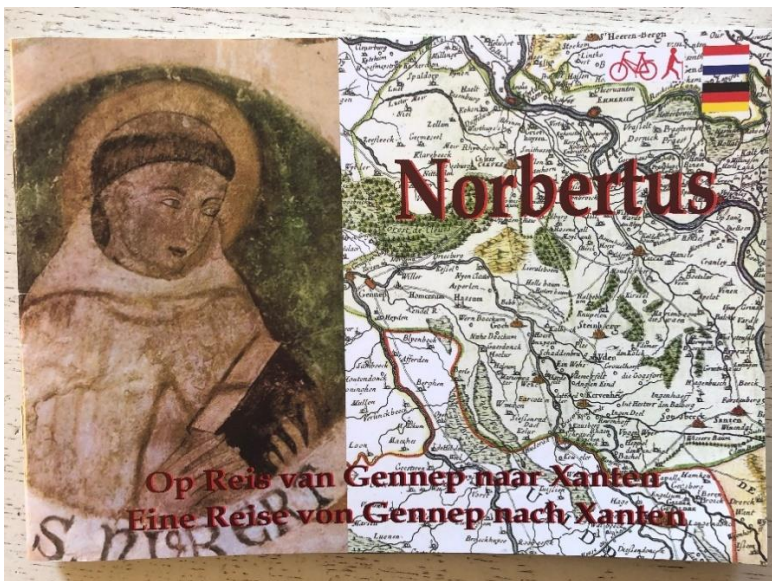
Niemand kan deze vraag beantwoorden. Duidelijk is, dat Norbertus van Gennep een bijzonder mens was. Hij leefde in een snel veranderende wereld en keek met kritische

blik naar kerk en samenleving en probeerde haar ten gunste van zijn medemens te veranderen. Zo staat hij ook in Gennep op de Markt afgebeeld. Gericht op de gemeenschap en gekleed in een sobere pij met de regel van Augustinus in de hand. En toevalligerwijs heeft de hervormer Norbertus de oudste protestantse gemeente van Nederland als directe buur!

Norbertus van Gennep naast protestantse kerk. Foto: © Filmwerkgroep CMN

De Filmwerkgroep CMN heeft van het leven van Norbertus een documentaire gemaakt, "[Norbertus van Gennep, kerkhervormer en diplomaat](#)". Dit was mogelijk dankzij de vele kerkkunst waarin zijn leven is weergegeven. De film is gebaseerd op het boek van prof. Peter Nissen 'Norbertus van Gennep, godzoeker in tijden van verandering'. Bij de VVV van Gennep is het routeboekje met de fiets- en wandelroute verkrijgbaar, getiteld: 'Norbertus: Op reis van Gennep naar Xanten'.

 **BEZOEKERSCENTRUM
MARTINUSTOREN**
Genep en het Land van Maas & Niers

WANDELEN
FIETSEN
ONTDEKKEN!

KONINKLIJK
LGOG